

**ПРАВОВА ОХОРОНА ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ
(НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТИ)**

УДК 343.285 (043.2)

Данилевич В.В.

Національний авіаційний університет, Київ

**ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСТАВИ В ЧИННОМУ
ПРОЕКТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ**

В Україні потреба реформування кримінально процесуального кодексу назріла давно, адже необхідно розробити нові механізми захисту прав і свобод людини, у відповідності до норм європейських стандартів, а також принципу Європейської конвенції з прав людини і основоположних свобод та переконати суспільство в дієвості принципу верховенства права. В Україні питанням застави займалися такі науковці як: П.П.Пилипчук, З.Д.Смітєнко та ін.

Отже, запобіжні заходи — це заходи процесуального примусу, які полягають у тимчасовому обмеженні прав і свобод людини (підсудного) щоб припинити злочинну діяльність, запобігти спробами ухилитися від дізнання, слідства чи суду.

Застава ж є проміжним запобіжним заходом між підпискою про невіїзд, яка може бути не ефективною, і взяттям під варту, коли без нього можна обійтися.

Суть застави в новому проекті КПК відмінна від попереднього в наступному:

1) визначено по новому розмір застави за тяжкістю вчиненого злочину:

- невеликої або середньої - від 5 до 20 розмірів мінімальної заробітної плати;

- тяжкого злочину – від 20 до 80 розмірів мінімальної заробітної плати;

- особливо тяжкого – від 80 до 300 розмірів мінімальної заробітної плати, може перевищувати, якщо у зазначених межах не здатна забезпечити виконання підозрюваним (обвинуваченим) покладених на неї прав та обов'язків;

2) розмір застави не може бути меншим від розміру завданої майнової шкоди;

3) особа – співучасник, якої роль у вчиненні злочину є незначною, її розмір застави визначається без урахування розміру майнової шкоди, завданої злочином;

4) при перерахунку застави в дохід держави суд може вирішити застосування до підозрюваного застави у більшому розмірі або іншого запобіжного заходу;

5) застава, внесена заставодавцем, може бути звернена судом на виконання вироку в частині майнових стягнень тільки за його згодою.

Перераховані положення конкретизують та наділяють новими правами та обов'язками усіх сторін по даному запобіжному заходу в кримінальному процесі.

Негативним є те що може з'явитися можливість для заможних людей "відкупитися" від арешту, внівши заставу. Проблемаю є також зберігання заставних коштів або майна, так як банки не мають права пускати ці гроші в оборот, тому вони не зацікавлені зберігати їх у себе на рахунках. Запобіжний захід як застава повинен обиратись для осіб що вчинили злочин невеликої тяжкості.

Внівши заставу підозрюваний повинен бути упевненим, що запобіжний захід йому не змінять на арешт, тому потрібно надати гарантії зі сторони Держави.

Без уваги залишилося питання про походження грошей чи інших цінностей, внесених як застава, щоб не створити сприятливий ґрунт для легалізації (відмивання) коштів чи іншого майна, придбаних незаконним шляхом.